

Herman Norden is geboren op 20 juni 1918 in Den Haag. Hij was de zoon van Abraham Norden (1889 – 1943) en Grietje Viskoper (1890 – 1934). Hij had twee broers, Jacob (1924 – 1963) en Simon (1920 – 1943). Zijn vader hertrouwde met Rachel de Raaij (1890-1942).

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien*

daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Herman was vanaf de start verkenner bij deze groep en zat bij de houtduivenpatrouille. Zijn broer Jacob werd in november geïnstalleerd als verkenner.

Aan het begin van de oorlog was Herman kantoorbediende en woonde met de rest van het gezin in februari 1941 op Vechtstraat 184 III in Amsterdam. Hij werd opgepakt en kwam terecht in kamp Westerbork. Van daar ging hij op 16 juli 1942 met 895 medegevangenen op transport naar concentratiekamp Auschwitz. Een dag later kwamen ze in het kamp aan. Herman werd in het kamp vermoord op 30 september 1942. Alleen zijn broertje Jacob overleefde de oorlog.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het vernietigingskamp ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942

tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

[Holocaust Survivors and Victims Database -- Herman Norden](#)

[Herman Norden Joods Monument](#)

[Herman Norden | Oorlogsgravenstichting](#)

[Herman Norden - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) –](#)

[Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 2, 1933, no. 17, 13-01-1933 » 13](#)

[jan 1933 - Pag. 13 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 3, 1933, no. 13, 17-11-1933 » 17](#)

[nov 1933 - Pag. 13 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 4, 1935, no. 17, 11-01-1935 » 11](#)

[jan 1935 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.